

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola – 1. stupeň Lažánky, okres Brno-venkov

Lažánky 59, 664 71 Veverská Bítýška

Identifikátor školy: 600 110 826

Termín konání orientační inspekce: 17. – 18. říjen 2002

Čj.:	122-116/02 5099
Signatura:	ol2bw103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Lažánky, okres Brno – venkov je neúplná škola bez právní subjektivity, jejímž zřizovatelem je obec Lažánky, Lažánky 14, 664 71 Veverská Bítýška. Na základě vydaného rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 611/2000 ze dne 2. 2. 2000 škola sdružuje vlastní školu s kapacitou 30 žáků a školní družinu s uvedenou kapacitou 25 žáků. Škola je v letošním školním roce organizována jako dvoutřídní. V první třídě jsou společně vyučováni žáci prvního (9) a druhého (8) ročníku, ve druhé třídě se společně učí žáci třetího (4), čtvrtého (6) a pátého (4) ročníku. Ve škole je zařízení školní jídelna s výdejnou stravou, která je dovážena z místní mateřské školy. Dne 18. 6. 2002 byla zřízena rada školy.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovaným předmětům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice v 1. – 5. ročníku.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Na škole vyučují celkem tři učitelé včetně ředitele školy. Jedna učitelka pracuje na zkrácený pracovní úvazek (vyučuje převážně předměty výchovného charakteru), na škole působí současně jako vychovatelka školní družiny. Z pedagogických pracovníků, u kterých byla provedena hospitace, jeden nesplňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Při přidělení pracovních úvazků se ředitel snaží využívat odbornosti (aprobace) a zkušeností pedagogů.

Systém vedení pedagogických pracovníků při naplňování výchovně vzdělávacích cílů školy daných realizovaným vzdělávacím programem a z nich vycházejících koncepčních záměrů školy se snaží ředitel průběžně dotvářet a zkvalitňovat. V malém kolektivu pedagogických pracovníků dává ředitel přednost vzájemné spolupráci a výměně zkušeností (realizace vzájemných hospitací, řešení školní problematiky při každodenním kontaktu, jednání pedagogických rad). Pozornost je věnována především metodické pomoci nekvalifikované vyučující. Kontrolu práce učitelů a úroveň vědomostí žáků provádí ředitel prostřednictvím hospitační činnosti, kterou realizuje pravidelně u všech vyučujících. Průběh a výsledky hospitací jsou s učiteli rozebírány. V pořizovaných záznamech nejsou vždy formulovány závěry (např. doporučení, případně úkoly k odstranění zjištěných nedostatků). Další vzdělávání, kterého se účastní všichni pedagogové, vychází z potřeb školy (kurz německého jazyka, dramatické výchovy), z odbornosti i potřeb učitelů (školení pro práci s počítačem, vzdělávání ředitelů ZŠ, metodické semináře).

Jednoduchá organizační struktura vzhledem k velikosti školy a každodenní kontakt s učiteli umožňuje oboustrannou komunikaci, rychlý přenos informací a v případě nastalých problémů jejich operativní řešení. Potřebné organizační a pracovní záležitosti se snaží ředitel řešit ihned. Pracovní povinnosti mají všichni zaměstnanci podle svého pracovního zařazení stanoveny v pracovních náplních. Pravidla chování a jednání žáků ve škole jsou zpracována ve školním řádu ve všech oblastech stanovených příslušnou vyhláškou. V dostatečném rozsahu jsou zde uvedena také práva žáků a rodičů. Přenos informací směrem k rodičům je zajištěn v písemné formě prostřednictvím žákovských knížek a deníčků, dále pak na třídních schůzkách a pravidelně vymezených konzultačních hodinách učitelů. Na veřejnosti se škola prezentuje účastí v soutěžích (výtvarných, dramatických), pořádáním kulturních programů, což přispívá k vytváření pocitu sounáležitosti s obcí. Pro rozvoj školy je příznivá spolupráce se zřizovatelem a místní mateřskou školou. Spolupráce s radou školy je vzhledem k datu jejího založení v počátcích. Výroční zpráva o činnosti školy za uplynulý školní rok obsahuje všechny náležitosti dané zákonem.

Úroveň personálních podmínek vzdělávání a výchovy umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program a vzhledem ke sledovaným jevům je velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vzhledem k velikosti školy jsou její materiálně-technické podmínky posuzovány vzhledem k celé škole.

Pro realizaci výchovně vzdělávací činnosti, ale také pro mimoškolní a zájmovou činnost, jsou k dispozici dvě prostorné třídy, z nichž jedna slouží v odpoledních hodinách provozu školní družiny. Tomuto účelu je také přizpůsobena svým vybavením a uspořádáním nábytku. Ve druhé třídě je školní nábytek rozmístěn tak, aby mohla být výuka ve třech odděleních organizována co nejefektivněji a současně bylo umožněno žákům nerušeně pracovat na čtyřech nových počítačích, pořízených v rámci projektu „Internet do škol“ (kromě nich má škola ještě 2 počítače starší). Nově pořízený nábytek pro umístění počítačů, ale i nové žákovské lavice, jsou z hlediska antropometrického i estetického plně funkční. Kromě tříd jsou ve škole zařízeny prostory také pro učitele (sborovna, ředitelna). Školní jídelna je využívána ke stolování nejen v době oběda, ale žáci zde společně také svačí, mají zde zajištěn pravidelný pitný režim a možnost objednávky mléčných výrobků podle vlastního výběru. K výuce tělesné výchovy je využíváno tělovýchovné zařízení v obci, jelikož škola nemá vlastní tělocvičnu. Prostory pro výuku, ale i celkové prostředí školy je z hlediska funkčních, estetických a psychohygienických podmínek na velmi dobré úrovni.

Vybavení učebnicemi, učebními pomůckami, odbornou literaturou, pomocnými pracovními materiály a didaktickou technikou je vzhledem k velikosti školy a počtu přítomných žáků velmi dobré a umožňuje plnění učebních osnov zvoleného vzdělávacího programu. Žáci používají schválené učebnice, učitelé se snaží při jejich výběru vcházet z požadavků vzdělávacího programu. V závislosti na finančních možnostech se snaží škola doplňovat fond učebních pomůcek novými modernějšími didaktickými pomůckami a knihami pro doplňkovou četbu.

Materiálně-technické podmínky jsou celkově na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu

Realizovaný vzdělávací program Obecná škola je v souladu se zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Rozvrh hodin pro všechny ročníky na letošní školní rok vychází z učebního plánu příslušného vzdělávacího programu a učivo ve sledovaných hodinách bylo v souladu s příslušnými učebními osnovami. Dramatická výchova není z důvodu personálních podmínek zařazena jako samostatný předmět, hodinová dotace je zařazena jako volná dispozice v rámci českého jazyka.

Povinná dokumentace je vedena v požadovaném rozsahu a průkazným způsobem zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrolu plnění učebních plánů a osnov provádí průběžně ředitel školy. Systém kontroly v této oblasti je funkční.

Jasně koncepční záměry jsou rozpracovány v ročním plánu, na který navazují týdenní operativní plány. Při formulování záměrů školy a cílů v oblasti výchovně-vzdělávací práce vycházel ředitel ze specifických cílů daných vzdělávacím programem.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika

I když jeden z vyučujících, u kterých byla provedena hospitace, nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, neměla tato skutečnost negativní vliv na kvalitu výuky.

Úvodní a průběžná motivace žáků I.třídy (žáci 1. a 2. ročníku) byla vhodně zvolena vzhledem k věku žáků. Byla promyšlená tak, aby jí mohlo být účelně využito při každém zadávaném úkolu v obou předmětech (český jazyk i matematika). Jejím prostřednictvím byli žáci neustále motivováni k pracovním činnostem. Účinek průběžné motivace znásobovala častá pochvala, motivační hodnocení výkonu žáků a vhodně provedené sebehodnocení. Ve vyšších ročnících byla průběžná motivace založena především na využívání životních zkušeností žáků. Výchozí znalosti žáků byly prověřovány formou společného ústního opakování. Pokládání otázek nebyly zaměřeny pouze na pamětné osvojení učiva, ale také na pochopení vzájemných souvislostí a následně na aplikaci učiva. Průběžné hodnocení pracovního výkonu, pokud bylo provedeno, respektovalo individuální dispozice žáků. Vlastní sebehodnocení, vzájemné hodnocení či souhrnné zhodnocení pracovní aktivity žáků v závěru hodin nebylo v hospitovaných hodinách realizováno.

Organizace sledované výuky odpovídala specifikům tohoto typu školy, pro které jsou charakteristické střídající se pracovní činnosti s jednotlivými odděleními, jež jsou tvořena žáky příslušného ročníku. Kvalita sledované výuky byla rozdílná v závislosti na invenci a kreativitě pedagogů a se odvíjela od promyšlenosti vlastní organizace vyučování. Při řešení zadaných úkolů dokázali žáci pracovat samostatně, což vypovídá o tom, že jim způsob organizace výuky nečiní takové problémy, jež by nebyli schopni sami nebo s pomocí vyučujícího zvládnout. Organizační pokyny žáci respektovali. Didaktické zásady byly většinou dodržovány. Použité metody a formy práce byly ve vztahu k stanoveným vzdělávacím i výchovným cílům převážně efektivní. Množství a výběr informací akceptoval možnosti většiny žáků i náročnost probíraného učiva. V průběhu vyučování byl kladen důraz na zvládnutí probíraného učiva, jeho procvičení a upevnování. V rámci samostatné nebo skupinové práce byla žákům poskytnuta příležitost pro samostatné učení. Zpětnou vazbu o plnění zadaných úkolů a míře úspěšného uplatnění žáků získávali učitelé prostřednictvím průběžné kontroly.

Psychohygienické zásady byly ve výuce většinou dodržovány. U starších žáků byl kladen menší zřetel na jejich relaxaci v průběhu vyučovací hodiny.

Učební prostředí tříd, ve kterých probíhala výuka, bylo z hlediska podnětnosti, názornosti a estetiky na velmi dobré úrovni.

Pro všechny sledované hodiny byla charakteristická klidná nestresující pracovní atmosféra a tolerantní přístup učitelů k osobnosti žáka. Dohodnutá pravidla chování a jednání žáci respektovali. Komunikace a interakce se odvíjela od zvolené organizace výuky. Mladší žáci měli v úvodu vyučování v rámci řízeného rozhovoru vytvořen větší prostor pro vyjádření svých zážitků a dojmů z předchozího dne. Při této činnosti byla zaměřena učitelova pozornost především na správné užívání spisovného jazyka a na kultivovaný mluvní projev každého jednotlivce. V případě zařazené skupinové činnosti uměli žáci spolupracovat, aniž by rušili spolužáky při jejich práci. Ve vyšších ročnících převažovala spíše jednosměrná komunikace (učitel – žák), pro vzájemnou komunikaci neměli žáci příležitost.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly vzhledem ke všem sledovaným jevům celkově velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Ke zjišťování výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech využívá škola běžných evaluačních nástrojů (čtvrtletní písemné práce, prověrky, diktáty). Výsledky písemných prací jsou ředitelem sledovány, podrobnější analýza zjištěných nedostatků není systematicky prováděna. Výsledky vzdělávání se zabývají učitelé pravidelně na jednáních pedagogické rady. Vlastní evaluační nástroje nemá ředitel vytvořeny.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Název školy uvedený v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 611/2000 (Základní škola – 1.stupeň Lažánky, okres Brno – venkov) není v souladu s názvem uvedeným ve zřizovací listině ze dne 24. 7. 2001 (Základní škola Lažánky, Lažánky č.p. 59, okres Brno – venkov, organizační složka). Chybný název školy je následně uveden také na školou používaných razítcích a na tabuli označující školní budovu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Povinná dokumentace školy stanovená § 38a odst. 1 písm a, b, c, d, e, g, h, k, zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
2. Plán školy na školní rok 2002/2003
3. Dlouhodobá koncepce rozvoje školy
4. Časově tematické plány hospitovaných předmětů
5. Měsíční plán na září 2002
6. Výroční zpráva školy za školní rok 2001 – 2002
7. Učební osnovy vzdělávacího programu Obecná škola č.j. 12035/97-20
8. Přehled DVPP 1999-2002
9. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2002

ZÁVĚR

I když všichni učitelé nesplňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti dané příslušnou právní normou, neovlivňuje tato skutečnost kvalitu výuky. Současné personální podmínky jsou velmi dobré.

Velmi dobré materiálně-technické podmínky školy umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Efektivitu vzdělávání pozitivně ovlivňuje také velmi dobrá materiální podpora výuky.

V důsledku vhodně zvolené motivace byli žáci ve většině vyučovacích hodin aktivní a projevovali o výuku zájem. V průběhu vyučování prokazovali velmi dobré znalosti. V rámci svých možností prokazovali schopnost samostatně pracovat a aplikovat získané poznatky při praktickém řešení zadaných úkolů, což svědčí o tom, že plnění poznávacích cílů a s nimi spojených dovedností a kompetencí je věnována patřičná pozornost. Sociálním dovednostem žáků v oblasti vzájemného hodnocení, sebehodnocení a vzájemné komunikace byla v některých hospitovaných hodinách věnována potřebná pozornost v menší míře. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy směřují k naplňování realizovaného vzdělávacího programu, ve sledovaných předmětech je úroveň vzdělávání velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Danuše Pytelová	Danuše Pytelová, v. r.

V Brně dne 31. října 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. 10. 2002

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Jaroslav Ševčík	Jaroslav Ševčík, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacímho protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	19. 11. 2002	260/02

Zřizovatel	19. 11. 2002	261/02
Rada školy	19. 11. 2002	263/02

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány